



BONA PAU

PAU
MONTUÏRI

Núm. 438 Any XXXVII

MONTUÏRI

AGOST 1989



Dos-cents anys enrera El problema de la seguretat ciutadana



Fa dos-cents anys, cercant lladres, freqüentment eren registrades les cases de camp

La seguretat ciutadana és un dels problemes socials més conflictius avui en dia. Però com moltes altres qüestions no és un problema nou; robatoris, crims, assassinats, violacions, etc. s'estan repetint des que l'home és tal o preferiblement seria millor dir que quan deixa de ser-ho.

El segle XIX no n'és una excepció, vegem-ne tres casos:

LA TROBADA D'UN LLADRE

Carta del batle dirigida al governador civil el 31 de desembre de 1801.

"Particip a V.E. que devers les vuit i mitja del matí d'aquest dia, el caporal de 2a. del reial cos d'Artilleria, Francesc Miñana, el qual acompanyat de quatre soldats de dit cos, d'ordre de l'Exm. Sr. Capità General, havia passat a aquesta vila a encarregar-se de dos artillers que es trobaven presoners a les reials presons, em donà part que a la vila d'Algai-

da li havien donat notícia que a la nit anterior, de les coves d'aquesta vila de Montuiri, que estan devora el Camí Reial que d'aquesta ciutat passa a la vila de Manacor, havia sortit un lladre a un altre home i li havia robat dues peces de roba i després aquest avisà i tenint ja disposades les rondes que m'estan prevenudes per V.E., em vaig constituï personalment, acompanyat d'una de dites rondes, a les referides coves, i entrant primer a la que anomenen de dalt, vaig manar registrar-la i mentrestant s'efectuava el registre, Bartomeu Mora, un altre dels de la ronda, va trobar a dita cova dos sacs coberts de pedres i davant de dita cova dues senalles grosses, de les anomenades molineres, i havent vist descoberts dits dos sacs, es va poder veure, a cadascun d'ells, blat, el qual, havent-lo mesurat, a un hi va haver set barcelles i tres almuts, tot a ras, de tot el qual em vaig fer càrrec i tenc en depòsit; i res més hi hagué a dita cova; i havent passat a l'altra cova, la que anomenen d'abaix i registrat l'interior, no s'hi va trobar inconvenient. Es va donar ordre al capatàs de dita ronda que se n'anassin a registrar totes les cases de camp i coves d'aquells voltants, i essent devers les deu del matí del mateix dia, Pere Tous, capatàs de dita ronda, entregà a les reials presons d'aquesta vila, un home desconegut en aquesta vila, el

qual digué haver trobat a la caseta de fora vila de Sebastià Mascaró "Albeitar" on no hi viu ningú, que no arribarà a mig quart d'hora enfora de dita cova, que dormia i havent-ho registrat hi va trobar un sarró amb 3 ò 4 lliures de moneda d'aquest regne i dos mocadors, un d'indiana, dels que diuen de "dauets" vermells, i l'altre també de "dauets" de fil blanc i blau, i havent demanat a dir home el seu nom, d'on és natural i veí, ha respost anomenar-se Miquel Parera, natural de la vila de Manacor i desertor de Marina del falutx "Vulcano", lo que comunic a V.E. pel meu descàrrec."

Guillem Mas Miralles

UN LLIBRE NOU

LA BONA NOVA

en la parla popular de Mallorca

El collectiu de preveres de la Part Forana de Mallorca, encapçalats pel nostre rector solidari, Pere Orpí Ferrer, ens ofereix l'edició de "La Bona Nova" en una versió inèdita del quatre Evangelis plasmada en la llengua que la gent parla a Mallorca.

En el seu context s'hi troba l'article salat així com altres expressions igualment pròpies de la parla de la gent que viu tant a Ciutat com en el pobles de l'illa.

Els traductors han aconseguit oferir-nos intactes les dites, els refranys o les locucions expressives que el poble ve mantenint normals encara ara. D'aquesta manera se li dona una particular i pròpia fesomia, la qual ens ajuda a acostar-nos i a fer més nostres les expressions que s'hi troben.

Aquesta edició va particularment dirigida a tots els membres del poble de Déu i a les persones de bona voluntat que desitgen saciar-se de la paraula viva i penetrant dels evangelis, motiu pel qual serveix també de mitjà de pregària.

Malgrat que qualcú pugui objectar que no s'havia d'haver publicat en un mallorquí que no és el català literari, s'ha de considerar que l'estil que s'ha adoptat pot ésser més positiu de cara a l'enteniment i al diàleg entre la gent senzilla de les nostres contrades.

O.A.

PORTADA

"EL DIMONI"

L'expressiu rostre del "nostre dimoni", perfectament captat en aquesta foto, bé es mereix els honors d'una portada quan ja es destrien les festes de Sant Bartomeu

UN NOU SANT BARTOMEU

De bell nou les festes de Sant Bartomeu són a punt d'arribar. Una altra vegada els montuïrers tornarem a trobar-nos al poble, gaudirem de l'avinentsa de donar-nos les mans, de ballar plegats, de cantar units, de tastar l'alegria que suposa el topar-nos aquí, a Montuïri, amb tots els qui se senten de la vila, encara que sols sia per les festes. Aquí compartirem gaubança, recodarem temps enrera que ja mai tornarà, brufarem amb aigua fresca, o amb el que sia, aquest nou Sant Bartomeu que, com els passats, tanta tradició festiva té entre nosaltres.

Les festes trenquen, en certa manera, aquest aïllament en què viuen els qui habiten fora de Montuïri; acosten els qui es troben allunyats de la seva vila natal, uneixen, sobretot, les persones que fan festa; perquè aquests dies ens espaïarem, gaudirem i compartirem una mateixa alegria.

Tot això, afegit a l'alegria i satisfacció de tornar contemplar i gaudir dels antiquíssims balls dels Cossiers, els concerts de la banda de música, la revetla i les rodelles, l'ofici de Sant Bartomeu, el torneig de la llum (que en certa manera serveix de pòrtic), les corregudes, les tirades, el pregó, els concursos, les competicions esportives, les xeremies; orquestres, balls, tonades, gloses... tot aquest entranyable conjunt d'actes que ompliran el programa de les festes; tot això conformarà aquest nou Sant Bartomeu que ja ens disposam a reviure.

Onofre Arbona

SUPERAR LES DIFICULTATS

"Estic desanimat, m'han tornat suspendre".

"Per tres vegades m'he presentat a les oposicions i sempre m'he quedat a les portes".

"Amb En Tal, no hi res que fer, he intentat acostar-m'hi, però ha estat en va".

Aquestes i moltes altres expressions semblants, es poden sentir dins la vida de cada dia; amb facilitat ens desinfram davant les més petites (a vegades no tan petites) contrarietats.

Diu un autor que "la raó d'un obstacle, és la de ser superat", però sovint ens acovardam en vista de les dificultats morals que trobam. I els qui més —encara que sembli una paradoxa— crec que els joves. Quan les coses no surten tal com voldrien, perden l'empenta i s'abandonen. Això, però, no hauria de ser així. Cent vegades cal tornar a la càrrega fins que l'obstacle sigui superat. Els més inaccessibles pics de les muntanyes no han pogut resistir l'audàcia de l'home. El mateix passa a la vida. A nosaltres ens toca no cessar en la lluita enfront de les dificultats o després dels fracassos. No podem quedar abatuts o a la vorera del camí: cal continuar.

- Recomençar aquella relació que no saps ben bé per què s'ha perduda.

- Reiniciar aquell diàleg amb la teva esposa o amb el teu home, pensant que és possible refer-lo i que les coses es componguin.

- Intentar dir una paraula en aquella gestió, encara que et recordis que la darrera vegada fou inútil.

Tots tenim dret a desanimar-nos qualche pic, a plorar de ràbia, a dir que de tal assumpte no en volem saber res més; però no ens podem quedar sumits dins el fracàs, la desesperació o la inèrcia freda de la pitjor de les rutines. Les dificultats estan per ésser superades i els obstacles, venguts.

Andreu Genovart



L'avinguda d'Es Dau paulatinament i desafortunadament es converteix en zona conflictiva: perills de motos a grans velocitats i a més fent cabrioles, edificacions compromeses, nins copejats o ferits...

Gabriel Suñer Sampol

Ha instal·lat una fàbrica d'espuma a Montuïri

Un montuïrer, Biel Sunyer Sampol, de 65 anys, molt conegut pels esportistes de la seva edat, ja que en la seva joventut va jugar amb el Montuïri, es va decidir a instal·lar una fàbrica d'espuma a l'avinguda d'Es Dau. Amb ell varem mantenir aquesta conversa:

—¿Per què us decidíreu a venir a instal·lar la fàbrica a Montuïri?

—Vaig venir a Montuïri perquè sempre m'ha agradat com a bon montuïrer, hi he passat tota la meua joventut, fins que vaig anar-me'n per jugar com a professional de futbol a la península.

—¿Quina producció o fabricació fareu?

—Aquí, el que ens interessa és fabricar per a les nostres necessitats, i no exportar cap a l'exterior.

—¿És que no us interessa exportar?

—Ara, de moment, no; però pot ésser que fabriquem una nova classe d'espuma anglesa, que segurament exportarem cap al mercat català.

—¿Quin temps fa que es va posar en marxa?

—Funciona des de febrer d'enguany.

—¿Quantes persones hi ha que hi fan feina?

—De moment n'hi ha quatre que hi treballen, però en cas d'ampliació n'agafaríem tres o quatre més.

—Respecte a la maquinària. ¿què es podria dir?

—Tècnicament tenim lo darrer que ha sortit en el mercat europeu, però hi hem agregat un sistema de manutenció a les calderes, i així es pot dir que és la més completa de tota Europa.



—¿Quins béns considereu que reportarà a Montuïri?

—En primer lloc se'n beneficiaran les quatre famílies que viuran de la feina de la fàbrica, i en realitat un moviment en el poble que crec que el necessitava; tant és així que quan parlava de montar una fàbrica, en un sopar, el president del Consell, Joan Verger, com a bon montuïrer que és, em va dir: ¿per què no la muntas a Montuïri? Aleshores jo ho vaig demanar a l'Ajuntament, i aquí som.

—¿Qui dirigirà la fàbrica?

—De moment, qui la dirigeix és en Tomeu Servera, el qual n'està informant, de totes les coses de per aquí; ho domina perfectament bé; amb una paraula, és la direcció.

—¿Com creis que veu la gent del poble aquesta fàbrica?

—Jo crec que la gent del poble, en general, la veu bé, perquè jo he vingut com a montuïrer per a donar un poc

de vida al poble. Ara bé, hi va haver una sèrie de comentaris —perquè és clar que nosaltres utilitzam unes químiques— i quan es parla de químiques pot haver-hi problemes de contaminació; i per això hi va haver uns veïnats que s'alarmaren, cosa ben normal, perquè si jo hagués estat en el seu lloc, també m'hagués preocupat, i com que no té res de perillós, la gent s'adona que realment és bo per a Montuïri aquest tipus de moviment.

—Les millores i beneficis que poden repercutir cap a Montuïri, ¿quins són?

—Primer hem de tenir en compte que quan es munta un negoci d'aquest tipus, moltes vegades es diu que és motiu d'altres negocis; per exemple, ara s'adonen que s'ha muntat aquesta fàbrica, que Montuïri està en el centre de l'illa i que fa bon repartir per totes parts, etc. És per això que crec que per una en vénghin d'altres.

—A part d'aquesta fàbrica, ¿teniu altre negoci?

—Tenim aquesta fàbrica, única a Ma-



"Logotipo" de "Espumadora Balear"

llorca, i "Tapicerias Pino", instal·lades una a Manacor i l'altra a Palma.

—En aquesta fàbrica de Montuïri, ¿què és el que fabricau?

—El que feim és espuma per a matalassos, coixins, etc.

—¿Voldríeu afegir qualche cosa més?

—Convid tot el poble de Montuïri a que visiti la fàbrica, perquè si hi ha el més petit dubte o ressentiment, quedin ben segurs que de perillós no en té res.

Ma. Antònia



CAJA DE BALEARES
"SA NOSTRA"

FELICITA ALS MONTUÏRERS AMB MOTIU DE LES
FESTES DE SANT BARTOMEU

S'HA DIT QUE...

... es rector Andreu, després de passar tot es mes de juliol en el "Perú" torna fet "puré".

—oOo—

... si En Guillem Ferrer va presentar sa dimissió com a regidor, no fou per cap des motius que pogueu pensar, sinó simplement per tenir temps per dedicar-se a sonar es fobiol.

—oOo—

... si tots es fobiolers que han fet es curset haguessin de pujar dalt es campanar sa dematinada de Sant Bartomeu, haurien de reforçar es fonaments. Però, segurament no plourà d'aquest tro, perquè hi haurà més son que sons.

—oOo—

... ara que no duen es morts a l'església, s'ha posat de moda anar-hi a cercar es novis amb un llit. Amb llit o amb baül, tot són maneres d'"enterrar" gent. I si no, demanau-ho a N'Amador Bauçà.

—oOo—

... enguany a moltes parelles els ha pegat sa casera, com si fos una epidèmia contagiosa. Com que molts queden a viure a Montuïri, es nostro poble du camí de créixer... a no esser que aquests matrimonis siguin bords. Esperem que no.

—oOo—

... amb ses darreres plogudes s'ha omplit al raset es "Pou del Rei". Com que sempre hi ha hagut categories, és de suposar que es pous des ciutadans particulars deuen anar més magres.

—oOo—

... en es ple de s'Ajuntament de dia 30 de juny passat se'n varen dir de grosses. Aquí en reproduïrem algunes de ses que mos han arribat.

—oOo—

... Pere Sampol, des PSM, no va voler es president de sa Comissió Municipal d'Urbanisme com a president de sa Comissió instructora dets expedients per obres a causa des "desgavell.. que ha tolerat com a president de sa Comissió d'Urbanisme... i per això no té sa meua confiança".

—oOo—



Si fos ver tot quan diu es "Sha dit què..."

... Biel Ferrer, de Coalició Popular, va recriminar s'actitud d'un regidor d'un altre partit perquè va treure es tema de dretes i esquerres: "Mos hem de plantejar solament es tema de ses obres i oblidar-nos d'això de dretes i esquerres. D'aquesta manera tampoc no poden funcionar ses coses".

—oOo—

... Biel Miralles, des PSOE, va qualificar ses obres de Son Miró i Son Moia com es "dos fets més greus de sa història de s'urbanisme local". Denuncià que "s'ha degenerat en un mercantilisme que només afavoreix uns i no sa col·lectivitat". Va acabar demanant an es batle que "pensàs seriosament en dimitir".

—oOo—

... a més dets expedients que s'estan instruint per obres a Montuïri, s'Ajuntament té sa difícil papereta de resoldre es tema de ses voravies de s'avinguda "Es Dau". S'ha comentat que ara, si es veïnats volen, podran construir més endavant de s'alineació. O es podrà fer això o s'hauran de prendre decisions... ¿com acabarà tot?

—oOo—

... a sa famosa torre de Son Miró li hauran de tallar dos pisos... o és que se pretén que alimenti amb aigua sa possible "urbanització Son Miró".

—oOo—

... Montuïri té es mèrit de fer coses bones i originals, essent una d'elles es "Torneig de sa Llum". ¿Que no en té, de valor, arribar de manera ininterrompuda an es desset any de vida?

—oOo—

... hi ha hagut queixes, no culpables a s'Ajuntament de Montuïri, sobre es curs de natació. Es primer dia es va anar a Lloret i, com que vàrem haver de deixar lloc a uns altres, es montuïrers varen haver d'anar a Sineu. S'autocar no pot traslladar-se fins a sa piscina i obliga, amb unes bones assolellades, a recórrer un llarg camí a peu (hi ha nins ben petits). ¿No podia preveure sa Mancomunitat d'Es Pla es nombre d'usuaris de sa piscina lloritana?

—oOo—

... ara bé, aquest problema no resta mot a sa satisfacció que tenen es nins per aquest curset. Passen gust i n'aprenen. Es mèrit s'ha d'atribuir an es monitors que en saben molt i, lo que és més important, animen es nins i aquests van a natació amb il·lusió. Per cert que sembla esser que es mes d'agost continuarà es curset a sa piscina d'Algaida... i a sa de Montuïri, ¿quan? I això que es pregoner de Sant Bartomeu-88 havia fet tenir moltes esperances...

—oOo—

... pareix que es joves se comencen a conscienciar de sa vellesa des nostre poble, ja que darrerament els ha pegat sa febre matrimonial. (Nota: no fa falta casar-se per rejuvenir es poble).

—oOo—

... dia 1 de juliol hi havia una gentada a plaça, demanant-se què farien N'Amador i Na Margalida damunt aquell llit. Sa veritat és que no degueren poder fer molt, perquè sa volta va esser curta.

—oOo—

... quan arribaren de fer sa volta amb so camió, an es novis els esperava una carrossa; encolcats, pareixien es prínceps de Gales.

—oOo—

...se cerca un sereno per tancar es poble. Ha quedat sa plaça vacant després des casament de N'Amador.

—oOo—

...cada vespre a plaça segueixen ses tertúlies de cada estiu. Enguany, però, hi ha una cadira buida amb un cartell que diu: "En memòria de N'Amador Bauçà".

EN XERRIM

CURSETS DE NATACIÓ

Un bon grapat de nins i nines de la vila participen també enguany en els cursos de natació. Exactament són 80 els qui s'han vists obligats a haver d'anar primer a Lloret i després a Sineu, ja que per traslladar-se al primer lloc sorgiren dificultats. Tot això es motivat perquè a Montuïri encara no disposam de piscina.

En un servei de transport que parteix d'Es Dau, cada matí es traslladen allà i tornen prop de la una i mitja. Cal dir que l'Ajuntament ha contractat dues persones que s'encarreguen d'acompanyar-los i guardar-los. El curs va començar el passat 10 de juliol i acabarà a principis d'agost.

Esperem que en una data no molt llunyana els nins montuïrers no s'hagin de desplaçar a altres pobles (Algaida, Petra, Lloret...) i puguin realitzar aquesta pràctica esportiva a la piscina municipal, ja fa anys promesa i anunciada, però encara sense saber quan ni on.

L'AJUNTAMENT S'INTEGRA A LA FEDERACIÓ DE MUNICIPIS

El nostre Ajuntament va acordar integrar-se a la Federació de Municipis de

les Illes Balears en el darrer ple celebrat el passat 30 de Juny. Quan es va demanar si s'havien d'aprovar els estatuts de la Federació, el batle va contestar que no, ja que s'havia fet a la darrera reunió, i que el tema dels estatuts, que s'estava tractant en el ple, ja s'havia debatut en el mateix sentit per part dels batles assistents a la reunió.

COMMOCIÓ I SORPRESA PER LA DETENCIÓ DE MACIÀ MANERA

Autèntica sorpresa, commoció i confusió va causar a Montuïri la detenció del jove Macià Manera Róscar, a càrrec de forces de seguretat, el passat 21 de juliol, acusat de pertànyer a "Terra Lliure" i d'haver-se trobat un "zulo" a Ses Rotes.

BEGUDES ALCOHÒLIQUES

En el darrer ple municipal es va denunciar el fet que en un bar del poble es venien begudes alcohòliques a menors. En conseqüència l'Ajuntament va acordar enviar una circular a tots els cafès de la vila recordant la il·legalitat d'aquest atemptat contra la salut infantil com igualment s'extremarà la vigilància del compliment d'aquesta prohibició.

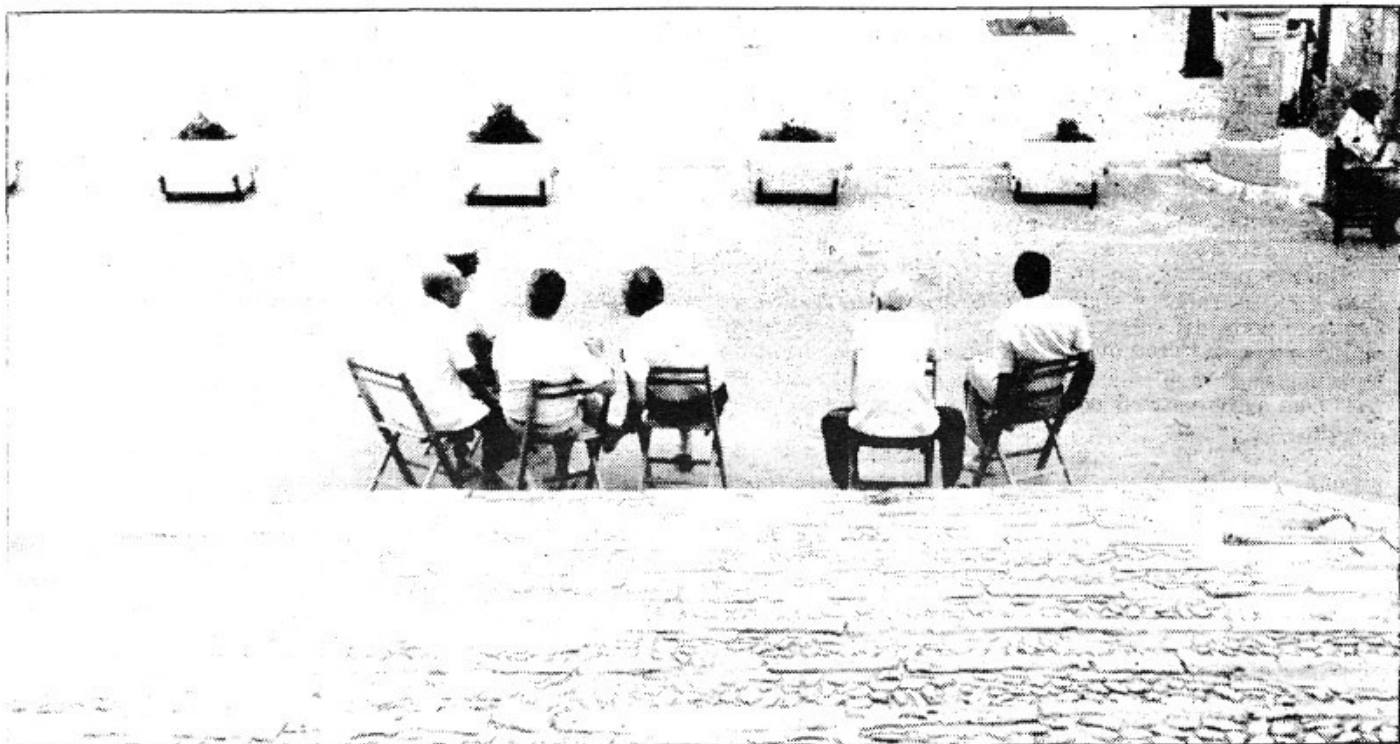
AMPLIACIÓ DELS SERVEIS DE LA BIBLIOTECÀRIA

Degut a haver de prestar els serveis de normalització lingüística al nostre Ajuntament, la bibliotecària municipal, Bàrbara Sastre, es veurà obligada a incrementar el nombre d'hores de dedicació a aquest servei. Tal com explicà el batle al darrer ple municipal, dedicarà unes hores a l'assessorament cultural dels actes que pugui organitzar l'Ajuntament com conferències, actes, funcionament del Local Jove...

Com se sap, l'àrea cultural municipal es troba relativament abandonada des que el president de la Comissió de Cultura, Guillem Ferrer, presentà la seva dimissió com a regidor, i fins ara no s'ha efectuat cap remodelació consistorial.

INSECTES EN ELS ARBRES D'ES DAU

També es va tractar en el darrer ple de l'Ajuntament, a petició de Gabriel Miralles, el problema que afecta a les cases pròximes a l'avinguda Es Dau, degut a la presència d'insectes en els arbres allà plantats. Fent-se ressò de les queixes dels veïns, es va demanar sol·lució, que molt bé podria esser la fumigació dels arbres.



A les darreres hores dels horabaixes d'estiu, quan la fresca ja es deixa sentir, a plaça, asseguts baix dels graons, és un lloc adequat per emparar la xerrada i comentar esdeveniments tan singulars com els que hem viscut a Montuïri el mes passat.

Sant Bartomeu - 1989

Programa de les festes

COMENÇARAN EL PRIMER DIUMENGE D'AGOST I ACABARAN EL PRIMER DE SETEMBRE

Diumenge, dia 6 d'agost

- A les 15: Tirada de guàtleres a Sa Torre.
- A les 20'30 Inauguració del XVII Torneig de Sa Llum.

Dilluns, dia 14 d'agost

- A les 18: Taller de ceràmica per al.lots, coordinat per Na Lina Llompart Fullana.

Dimarts, dia 15 d'agost

- A les 18: Sortida dels Cossiers i Dimoni.
- A les 21: Pregó de festes pronunciat per l'escriptor Gabriel Janer Manila.
- A les 22'30: Concert de la Banda de Música.

Dimecres, dia 16 d'agost

- A les 18: Taller de ceràmica per al.lots, coordinat per Na Lina Llompart Fullana.
- A les 22: Al "Local Jove", Xerrada-Col.loqui il.lustrada amb diapositives per Josep Ma. Salom. "Aïr, avui i sempre del cinema" Aproximació als valors artístics i literaris d'una pel.lícula. Guió-Direcció com a eix fonamental de la creació cinematogràfica.

Dijous i divendres, 17 i 18 d'agost

- A les 18: Caparrots pels nins, en Es Dau.

Dissabte, dia 19 d'agost

- A les 18: Jinkama Ràdio Murta.
- A les 22: Exposició de ceràmica creativa de Jean Anne, i pintura sobre paper de Santiago, a Ca Na Jerònia Sampil.

Diumenge, dia 20 d'agost

- A les 18: Motocros a Son Massanet.
- A les 21'30: Inauguració de l'exposició de quadres a l'oli de Pere Orpí a la cantonada de la Sala Mariana.
- A les 22: Inauguració als baixos de la Sala Mariana d'una exposició amb motiu del desè aniversari del Moviment de Joves Cristians de Pobles, a Mallorca.

Dilluns, dia 21 d'agost

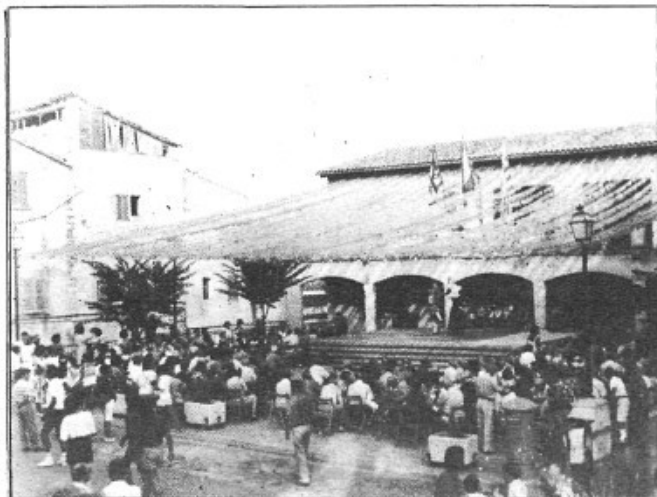
- A les 10: Concurs de dibuix a la Plaça Major.
- A les 19: Al "Local Jove", per als nins, "Contes contats per Na Catalina Conte-Contes".
- A les 21: Entrega dels premis del Concurs Literari, al "Local Jove".

Dimarts, dia 22 d'agost

- A les 20: A la Plaça Major 'Gegants-Xeremiers de la Sala'.
- A les 21: Presentació del disc 'Xeremiers de Sa Calatrava'.
- A les 22: Al Saló d'actes de l'Ajuntament, presentació del llibre "Catàleg de noms propis de persona" de Joan Miralles i Monserrat i Antoni Llull Martí.

Dimecres, dia 23 d'agost

- A les 18: Sortida dels Cossiers i Dimoni.
- A les 21: Completes cantades per la Coral Parroquial i Veneració de la relíquia del Sant.
- A les 23: Revetla i concert per la Banda de Música de Montuïri dirigida per Pere Miralles Roca.



- A les 23'30: Berbena en Es Dau amb els conjunts "Manhattan i el seu Show-Brasil-89".- Orquestra "Telex".

Dijous, dia 24 d'agost

- A les 9: Albada al so de les xeremies.
- A les 10: Sortida dels Cossiers i Dimoni.
- A les 11'30: Ofici Solemne. Predicarà Mn. Bartomeu Ramis, Rector de Petra. Cantarà la Coral Parroquial dirigida per Baltasar Fiol. Els Cossiers ballaran l'Oferta.
- A les 13: Amollada de coloms pel Club Colombòfil Missatger de Montuïri. Recepció per a tot el poble a l'Ajuntament i ball dels Cossiers.
- A les 16: Carreres de cavalls a Son Fornés.
- A les 20: Partit de futbol de Primera Preferent, Trofeu Sant Bartomeu.
- A les 22: Concert de la Banda de Música de Montuïri.
- A les 23: A la Plaça Major, actuacions de: 'Música Nostra'.
Glosadors: Joan Mas, de Maria de la Salut
Joan Planissi, de Can Picafort.

Divendres, dia 25 d'agost

- A les 11'30: A Plaça, corregudes de cintes, joies, estirar corda, tomar olles, etc.
- A les 15'30: Tirada local de guàtleres a Sa Torre. Carreres de bicicletes, circuit urbà per a locals, juvenils i aficionats. Organitza C.C. de Montuïri
- A les 21'30: Berbena en Es Dau amb els conjunts: "Laser" i "Yacare".

Dissabte, dia 26 d'agost

- A les 16: Toros en Es Dau.
- A les 22'30: A les Plaça Major, actuacions de "Minifestival" amb el còmic Carles Torres, Mags Lord i Juli. Ballet "Balkan Dancer Festival" i el seu presentador.
- A la 1'30: "Traca final".

Del dilluns, 28 d'agost al divendres, 1 de setembre

X SETAMNA POLIESPORTIVA SANT BARTOMEU-89



L'AJUNTAMENT INFORMA

Resum de l'acta de la sessió plenària ordinària del 30 de Juny de 1989

INFORMES I COMUNICACIONS DE L'ALCALDIA

El batle informà dels següents assumptes:

- Ampliació de l'horari de la biblioteca, Bàrbara Sastre, a fi de poder dedicar més temps a la biblioteca i a l'Ajuntament com assessora cultural

- Atorgament d'una subvenció de 200.000 ptes. per la Conselleria de Cultura de la C.A.I.B. per elaboració de dossier i gravació de cinta magneto-fònica referent als Cossiers.

- Acord de la C.P.U. declarant d'interès social les obres dels creuers.

- Finalització del curs d'adults, donant únicament l'enhorabona de la coordinadora per la seva labor.

CONCURS D'IDEES

Donat que l'expedient del concurs d'idees per a rehabilitar Es Molinar encara no està acabat, resta sobre la taula l'expedient i s'aplaça la discussió.

CERTIFICACIONS D'OBRA

S'aprova la 4a. i darrera certificació d'obra de la construcció dels vestuaris del camp de futbol.

RECEPCIÓ DEFINITIVA D'OBRES

S'aproven i es donen per rebudes definitivament les obres "Substitució coberta de Ca Ses Monges" i "Projecte dependències annexes i adecentament de parcel·la".

ADQUISICIÓ D'UN VEHICLE

S'acordà l'adquisició d'un vehicle marca "Suzuki" a l'empresa Minaco per 1.161.000 ptes. per a la prestació dels serveis de la Tercera Edat.

MOCIÓ PER DEBATRE LA PROBLEMÀTICA URBANÍSTICA

En el transcurs d'un llarg debat, Sampol Mas denuncia públicament la greu il·legalitat, ja coneguda, de les

obres de Son Moià, Son Miró i Torre de Son Miró, implicant directament el batle com a constructor i la responsabilitat que du en si no atènyer-se a les NN.SS.

Seguidament Miralles Pizà va insistir sobre el mateix tema en semblants aspectes i demanà que es complés la legalitat.

Tancat el debat la Corporació va acordar:

- Obrir expedient a les obres promogudes per Ma. Antònia Contreras, a Son Moià, i per Josef Sowinski a Son Miró i a aquest darrer també per la construcció, també a Son Miró, d'una torre de 3 o 4 pisos.

- Que en un plaç de 15 dies es reunisqui la Comissió d'Urbanisme, estudiï les obres promogudes per veïns de Montuïri i se'ls doni 3 mesos per legalitzar-les.

- Nomenar una comissió instructora dels expedients, composta per un representant de cadascun dels grups polítics del Consistori.

POSSESSIÓ DEFINITIVA DEL SECRETARI

En virtut de nomenament de la Secretaria d'Estat per a l'Administració Pública, don Joaquim Cebollada Royo es fa càrrec amb caràcter definitiu de Secretari-Interventor de l'Ajuntament.

LIQUIDACIÓ CONTRIBUTIONS

La Corporació presta la seva conformitat i aprova la liquidació d'ingressos per contribució territorial urbana per un import de 371.132 pessetes.

MILLORES A LES ESCOLES

El PSOE presentà una moció d'ur-

gència sobre millores a les escoles, com són tancament de corredors, renovació de les portes de les aules i instal·lació de calefacció central.

Per unanimitat s'acordà elaborar un projecte-estudi i pressupost i enviar-lo al MEC perquè sia inclòs dins el capítol d'inversions del pròxim curs.

INTEGRACIÓ A LA FEDERACIÓ D'ENTITATS LOCALS

El batle va informar de la constitució de la Federació d'Entitats Locals de les Illes Balears celebrada el 17 de juny a Sineu. Després la corporació va acordar integrar-se dins aquesta Federació i donar la conformitat als estatuts elaborats.

PRECS I PREGUNTES

Miralles Pizà sol·licita informació sobre el plaç previst per executar les obres de reforma i il·luminació del cementiri així com la problemàtica referent als arbres de l'avinguda Es Dau. El batle ofereix informació i les explicacions pertinents.

Sampol Mas requereix informació sobre l'estat de comptes de Sa Fira, fent notar que fa sis mesos ja ho va demanar. També sol·licita es facin gestions a fi que en els bars del poble no es serveixin begudes alcohòliques. El batle manifesta que s'adoptaran les mesures pertinents.

Fiol Roig demana informació sobre el funcionament de la Comissió de Cultura i si és cert que hi ha hagut canvis de membres. El batle contesta que no n'hi ha hagut cap llevat de la corresponent substitució del regidor del CDS per dimissió i la contractació de Bàrbara Sastre com assessora cultural.

Bones Festes

EL BATLE APROFITA L'AVINENTESA PER DONAR A TOTS
ELS MONTUÏRERS LES BONES FESTES I DESITJAR-LOS
MOLTS D'ANYS AMB MOTIU DE SANT BARTOMEU

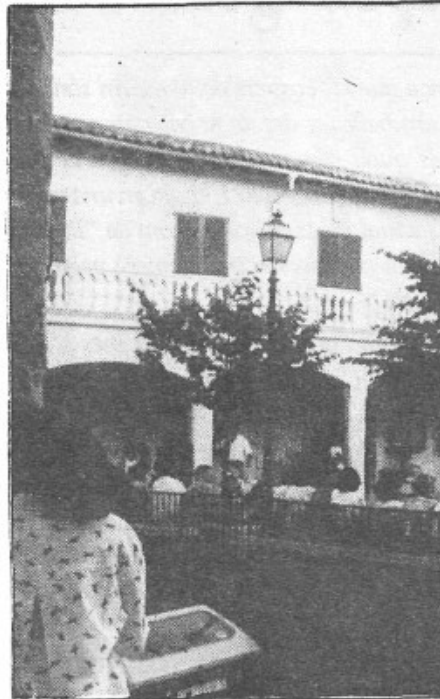
31 MILIONS A MONTUÏRI EN EL PLA D'OBRES I SERVEIS

A trenta-un milions de pessetes pugen les inversions pel que fa referència a Montuïri i figuren en el Pla d'Obres i Serveis del Consell Insular de Mallorca per al present any 1989.

Són dades facilitades pel president del C.I.M., Joan Verger, en una reunió informativa que tenguérem a Porto-Cristo amb els batles i representants de la Pensa Forana de la Comarca, el passat 28 de juliol. Primerament reté compte de les principals modificacions que hi ha hagudes dins el referit Pla respecte a l'any passat, pel que es refereix a Mallorca. Ens participà que el 1988 s'invertiren 870 milions i que per al 1989 aquesta quantitat quasi s'ha duplicada, ja que puja 1539 milions.

La referida xifra, naturalment, s'ha de repartir entre tots els ajuntaments de l'illa, essent lleugerament més beneficiats, proporcionalment, els pobles més petits, si bé per a l'any que ve hi haurà un tant per cent fix. També féu notar que en els propers anys, la part més important del pressupost s'invertirà en el sanejament d'aigües.

Enguany també s'ha ajudat diferents



ajuntaments a adquirir maquinària pels serveis municipals.

Finalment va concretar que el 1989 les inversions per a Montuïri es distribuïran de la següent manera: el bombeig o conducció d'aigües residuals puja 18 milions, dels quals l'Ajuntament n'aportarà 4'6. Dels 3 milions pressupostats per al camí de Ses Rotes, un milió corrà a càrrec de l'Ajuntament. I finalment per a usos sanitaris, i en con-

cret per al nou edifici de la Creu Roja a la carretera, dels 10 milions que s'invertiran, tres els haurà d'aportar el nostre poble.

En concret i en xifres rodones, enguany a Montuïri es gastaran, en càrrec al Pla d'Obres i Serveis, 31 milions. El poble n'hi posarà uns 10 i la resta els proveirà el C.I.M.

SOCIETAT DE CAÇADORS

El passat 1 de juliol es va celebrar l'Assemblea General de Socis, figurant dins l'ordre del dia informació econòmica, presentació de nous directius, canvi de nom de la Societat per "Associació", nou refugi de caça (per a perdius), informació de la nova malaltia dels conills i possibles solucions, cobrament de quotes (carnets, 5.000 ptes.) i obertura de la temporada de caça 1989-90.

A Son Bajes es pogueren entrenar cans des del 24 de juny fins el dia de l'obertura de caça. També es feu notar que el socis s'han de limitar a estar dins el camp d'entrenament, doncs hi ha queixes dels veïns de Sant Joan.

NOTA INFORMATIVA

La caça del conill es va obrir el 16 de juliol passat i acabarà el primer diumenge de gener, dia 7.

Es podrà caçar amb escopeta, fins a l'obertura de la mitja veda, els dijous i diumenges i amb cans (sense escopetes) els dimarts i els dissabtes.

MITJA VEDA. Començarà dia 13 d'agost (segon diumenge) i es podrà caçar: guàtlora, tórtora, tudó, conill i gavineta comuna. Durant la mitja veda es podrà caçar amb escopeta i cans, els dijous i diumenges, mentre que els dimarts i dissabtes sols es podrà caçar amb cans o aus de "cetreria".

LA CAÇA MENOR en general (veda) quedarà oberta el primer diumenge d'octubre (dia 1) i durarà fins al quart diumenge de gener (dia 28).

LA CAÇA DE LA PERDIU AMB RECLAM: Es prorrogarà fins al segon diumenge de febrer (dia 11).

El dies hàbils per a la caça a Mallorca són els dimarts, dijous, dissabtes, diumenges i festes. També es podrà caçar els dies festius de caràcter nacional i autonòmic (1 de novembre, 6, 8 i 25 de desembre i 1 de gener), però queden excloses les festes de caràcter local.

NOTA: Es recorda als socis que està prohibit caçar amb fura.

DE LES ESCOLES

MILLORES A LES ESCOLES

El passat sis de juliol començaren les obres de millora a les escoles de Montuïri. Aquestes consisteixen en la construcció d'uns nous serveis higiènics en el mateix lloc que els actuals, l'adob de les parets, tot això a l'ala esquerra del col·legi. El pressupost, que enrevolta el tres milions i mig de pessetes, serà abonat pel M.E.C.

SOL·LICITUD D'APARCAMENT DE BICICLETES A LES ESCOLES

En diferents ocasions, tant els alumnes com els mateixos professors han demanat a l'Ajuntament la instal·lació d'un aparcament de bicicletes davant l'entrada de l'escola i també la construcció d'una placeta amb bancs en els terrenys sense edificar oposats al mateix edifici.

SOL·LICITUD DE MÉS MILLORES PER A LES ESCOLES

En el darrer ple municipal, el PSOE va presentar una moció d'urgència demanant calefacció central per al Col·legi "Joan Mas i Verd". Se sol·licitava que l'arquitecte municipal redactàs un projecte que comprangué el tancament de corredors, la renovació de les portes i l'estudi del pressupost d'instal·lació de dita calefacció central. I que aquest pressupost fos enviat al M.E.C. perquè fos inclòs en el capítol d'inversions del proper any.

Miralles, portaveu de la moció, fonamentà el caràcter d'urgència en el fet que feia mig any que ell i el batle havien visitat el delegat del M.E.C. per exposar-li aquestes necessitats, i s'havia convingut que s'enviaria el corresponent pressupost i encara no s'ha enviat.

Les danses dels cossiers neixen com a representació de l'alegria popular

És molta la gent que està en la creença que els cossiers de Montuïri són molt antics i que tal vegada les seves danses són ballades des de fa bastants centúries; però fins ara els testimonis verídics dels quals disposam només daten de principis del segle passat, concretament del 19 d'agost de 1821, quan en una reunió de l'Ajuntament es va acordar donar a l'actual Plaça Major el nom de "Plaza de la Constitución". En aquesta data apareixen mencionats per primera vegada els cossiers i la banda de música.

Segons l'acta que es va aixecar, es disposa "que el 24 d'aquest mes d'agost (dia de Sant Bartomeu) es posi la pedra de la Constitució damunt la porta de la casa de la vila amb un rètol que digui "Plaza de la Constitución", i això a les vuit del matí, sortit aquest ajuntament de la casa del senyor Batle constitucional cap a la mateixa casa de la vila, els cossiers, obrers i música, davant del mateix ajuntament i la milícia nacional a rereguarda, i posats a la plaça es descobresqui la pedra i després se segueixin tres descàrregues per la mateixa milícia i repicada de campanes, i essent festa tot el dia i a la nit ball públic en obsequi del sant, nostre patró".

Les danses dels cossiers neixen com a representació de l'alegria popular del gòtic, com a representació d'un paradís en festa, d'un paradís en el qual, segons Francesc Eiximenis, hi ha "jocs, cants, balls i rialles". Estam davant una dansa col·lectiva, una dansa rítmica i entusiasta, plena de color i de sensualitat.

Com a ball plenament inscrit en l'esperit medieval participa, d'un costat, del respecte i consideració a l'autoritat civil i eclesiàstica, cosa especialment visible en es **mocadors** i **l'oferta**; participa també de les lletres de toques eròtiques i picants la major part d'elles, de l'espontaneïtat medieval; i, així mateix, d'altres elements ens palesen la creença en certs símbols màgic-religiosos: les relíquies del vestuari, la presència del número de set en el nombre de balladors, la posició en cercle a l'entorn de la dama, la simbòlica victòria de la dama damunt el dimoni a la fi de cada peça.

ALTRE TEMPS

Un temps, els cossiers de Montuïri sortien a Completes, ballaven la primera davant la rectoria i després de la Missa Major sortien per recollir donatius per als premis de les corregudes del cós, en què participaven activament. El mateix dia de Sant Bartomeu —24 d'agost— encapçalaven la processó de l'horabaixa ballant es **mocadors**. Avui dia els sis cossiers, la dama i el dimoni, acompa-

nyats pel fobioler, que toca el fobiol i el tamborí, surten ja el dia de la Mare de Déu d'Agost per a la recollida de les joies de les corregudes de Sant Bartomeu. I ja el dia de la festa del Patró, surten el matí i ballen davant algunes cases particulars i cafès, on són obsequiats. Acompanyen les autoritats civils des de la Casa de la Vila, per a la Missa Major o Ofici, tot ballant es **mocadors**, amb acompanyament de xeremies, fobiols i tamborí. Al moment de l'ofertori de la missa interpreten l'oferta i després de la funció ballen davant i dins la Casa de la Vila.

Sembla que en el segle XVII, en plena època barroca, tengueren un gran apogeu, designats sovint amb el nom de ball de cossis. Els de Montuïri, curiosament no es troben consignats fins a l'any 1821. Per contra, a Catalunya, ja trobam un ball de scoci a Tarragona i el 1403, i a Manresa los scosis el 1466, noms tots ells que segurament són deformacions populars del mot cossier.

LES DANSES

Les danses i toques dels cossiers de Montuïri són: **Flor de murta**, mestre Joan, es gentil, sa gallineta rossa, s'obriu-mos, el rei no poria, sa dansa nova, es mercansó, sa mitja nit, es mocadors, l'oferta i gentil senyora. Com ja digué l'il·lustre musicòleg Josep Massot, **flor de murta** és l'"Alma Mater" de totes les peces.

La seva antiguitat és de varies centúries, però sols hi ha constància des de 1821



En el ball dels mocadors intervien així mateix les xeremies a més del fobiol i del tamborí. Aquesta dansa és interpretada avui anant de la rectoria a l'església i cap a la Casa de la Vila. Durant l'oferta dels cossiers, aquests es retiren al presbiteri i tot seguit comença l'oferta general animada per les xeremies, fobiol i tamborí, que consisteix en anar a besar tot el públic assistent, la petita imatge de Sant Bartomeu col·locada al presbiteri. Les danses dels cossiers tenen, algunes d'elles, lletra pròpia, en general de caràcter eròtic i picant, i temps enre- ra servien com a guia per a facilitar l'aprenentatge dels balls.

EL VESTUARI DELS COSSIERS

Els vestuaris dels cossiers gira entorn dels colors groc, vermell i verd, sempre damunt fons blanc, i en l'execució dels balls sempre es col·loquen en situació alterna. El cossier vesteix camisa blan-

ELS COSSIERS ENCARNEN UN SÍMBOL PODEROSAMENT VITENC DE LA NOSTRA CULTURA TRADICIONAL

ca amb cenyidor color de rosa i faixa ampla de color. Les espatlles i pits són coberts amb una capeta o esclavina anomenada **sa punta**. Al pit i al capell un temps duïen unes estampetes de color representant imatges de sants brodades en or amb trossets de vidre rectangulars cosits a la tela, anomenades aquí **relliquis**. Avui, però, només en duen al pit, mentre que en el capell tenen purament el vidre rectangular, però sense cap imatge. Una altra peça és el **tunel**, deformació del mot **tonell**, que temps enrera designava genèricament una "espècie de falda o genollera curta de seda que duïen els homes a l'època que anaven vestits a l'ample". Davall duen calçons amb bufes blancs, unes calces blanques, cobertes de fils de cascavells posats en diagonal i espadenyes blanques.



Es cobreixen amb un capell de palla d'ala ampla recollida cap amunt en forma de capell de teula, decorat amb flors artificials. La flocadura en forma de tres ramets, que penja del capell, té el nom de **macada**. En les dues mans tenen un mocador de seda i un manadot d'alfabeguera.

EL VESTIT DE LA DAMA I DIMONI

El vestit de la dama és un poc distint, és un pantaló corrent blanc i falda de seda florejada més llarga que la dels cossiers. A principis de segle la falda anava amb **merinyac**, i d'aquesta manera prenia més forma i quedava més enravenada. La brusa que duu, en temps antic estava adornada amb tres fileres de botons d'or fi, una en el pit del coll,

i les altres dues a les mànigues, des de l'espatlla fins al puny i la part interior del braç. La dama no portava esclavina i el capell és pla i retallat. Fa temps, la dama marcava el ritme als balladors, amb una anella metàl·lica amb unes **cascavelles**, grosses com una nou, i amb una cinta de seda que anava serpentejant, tot el qual duia en la mà esquerra. Ara la dama té en la mateixa mà uns **cascavells**, petits com avellanes, que li serveixen també per marcar el ritme. El dimoni va amb cara tapada amb una carota de fusta amb banyes de boc enrevoltillades, un vestit de sac, lligat amb corda, de colors vius i dibuixos representatius de l'Infern. Maneja una barrota llarga ben esportada i unes escorretjades que li ser-

(Continua a la pàgina següent)

Símbols màgics i religiosos es fonen a imatge dels Cossiers



(Ve de la pàgina anterior)

veixen per tallar celló entre el públic i divertir la jovenalla. Darrera duu penjat un picarol, el qual intenten fer sonar el al·lots més agosarats.

ETIMOLOGIA

L'etimologia de *cossier* no té res a veure amb Escòcia com digué l'arxiduc Lluís Salvador, ni tampoc amb el mot *cos*, tal com s'ha interpretat popularment des de fa segles. En realitat es tracta d'un adjectiu que devia significar "corredor", derivat del substantiu *cossia* inicialment "correguda". A l'edat mitjana aquest darrer mot designava "l'espai de la coberta d'una galera comprès entre les cordes i l'artilleria", o, més concretament, el "passadís central d'una galera, que separava el banc dels remers de babord dels d'estribord". D'aquí ve que un dels càstigs dels remers consistia en *córrer la cossia*, és a dir, "recórrer de cap a cap d'embarcació associat pels tres mariners".

DIFERENTS INTERPRETACIONS

És remarcable, d'altra banda, el caràcter itinerant dels cossiers en encap-

ELS MONTUÏRERS NO CONCEBEN LES FESTES DE SANT BARTOMEU SENSE LA PARTICIPACIÓ DELS COSSIERS

çalar la processó del Corpus o del sant patró de la localitat. Tampoc no hem d'oblidar que fins a principis del present segle els cossiers eren veritables *corredors* quan participaven a les corregudes d'es cós. Avui en dia aquest aspecte especialment dinàmic és visible encara a l'oferta i sobretot en es *mocadors*. Tot això ens induïx a creure en la possibilitat que els cossiers, abans de passar a formar part de l'avantguarda de la processó del Corpus, fossin els intèrprets de qualche antic joc o jocs d'especial destresa i exercici gimnàstic, possiblement amb lletra pròpia, que després serien configurats com a balls sacralitzats en passar a formar part de la processó. Es sabut que, en definitiva, la dansa no és més que una forma particularment completa d'un joc; un joc

musical amb varietat de figures i particularment mogut.

SIMBOLOGIA

Quant a la simbologia d'aquests balls, algú hi ha volgut veure una dansa primitiva amb un significat màgic-religiós de culte a la fertilitat. D'altres n'hi ha que li donen una interpretació estrictament religiosa d'acord amb la qual tendríem l'ànima, representada per la dama, i els set pecats capitals, personificats pels cossiers en general.

N'hi ha que en la dama veuen senzillament una representació del Bé, que a la fi de cada ball trepitja i passa per damunt el Mal, personificat pel dimoni. D'altres, encara, entenen que els cossiers representen dos bàndols en lluita, o si més no, en competició lúdica. Sigui com sigui, avui, d'una manera més pròxima i popular, veim que els cossiers encarnen un símbol poderosament vitenc de la nostra cultura tradicional, i a part del seu evident interès històric-antropològic, representen, sens dubte, uns dels senyals d'arrelament més característics de la nostra consciència col·lectiva nacional.

Joan Miralles i Monserrat

El cinema mut i el seu ambient a Montuïri (II) LES SALES DE CINEMA

Diguem, per començar, que en el poble hi havia dues sales de cinema. El cinema de Ca n'Aloi ("Cine Royal") i el cinema de Can Sampol ("Salón Sampol") dirigits pels respectius propietaris i pioners del cinema dins Montuïri: l'amo En Tomeu i En Joan Aloi (el seu fill) i l'amo En Toni Sampol.

La festa i l'interès començaven quan En Joan Aloi o l'amo En Toni Sampol anaven a cercar els sacs de rodets de pel·lícula que els dissabtes horabaixa duia el camió de passatge de l'amo En Tomeu "Pelós" que arribava de Ciutat i s'aturava davant la taverna de Can Toni de "Sa Costa".

Posaven els quadres a les façanes dels respectius cinemes del carrer Major. Tots passàvem a mirar-los una i mil vegades.

Podríem dir, generalitzant, que tant a Ca n'Aloi com a Can Sampol hi acudia la mateixa clientela. El públic d'un era el públic de l'altre. Però l'ambient no era el mateix, exactament.

La sala de Can Sampol era més reduïda, més petita. La màquina de cinema o projector de les pel·lícules estava, com és natural, a darrera de tot, dins un quartet molt petit, aferrat literalment a la nostra esquena. Dins aquest quartet només hi cabia la màquina de cinema ja esmentada; les pel·lícules i En Rafel "Menut" (un home senzill, simpàtic i agradable de tracte) que s'ocupava de dita màquina, la qual accionava a mà.

Record perfectament molts de moments de la projecció. Dins aquell quartet, com una capseta, s'hi morien de calor, i En Rafel, gorra posada, amb la ventalla tirada cap a darrera, mariollo mànega curta, rodant a la màquina i brollant de suor, ens passava la pel·lícula corresponent.

El focus que il·luminava la pantalla sortia per una finestreta d'un palm quadrat, protegida per un vidre. Per una altra finestreta, de les mateixes mides, hi guaitava En Rafel per fer-se una idea de com anava la projecció.

De totes maneres, tant a una com a l'altra sala, els crits, la xerradissa, el renou que feia l'escloveladissa de cacauets



"El renou, els crits i els siulos inundaven el local en el moment més crític de l'acció"

les carreres que fèiem pel passadís d'enmig, el renou de les cadires que es movien... (què n'he de dir!) constituïa un ambient de festa i de trull, cosa que avui no podem veure ni gaudir. Facem la salvetat que eren uns altres temps. Tenguem present que estam parlant mitjançant una imatge que ens queda de nins de set o vuit anys i pasturant entre els anys 1929 i 1930.

Dins Can Sampol teníem més llibertat per fer trull. No ens posaven a retxa quasi mai, manco qualche vegada que En Vicenç "Sutro", en comptades ocasions, imposava ordre.

A Ca n'Aloi la sala era més grossa. Davant i prop de l'escenari hi havia tres o quatre files de bancs llargs amb respater, a cada banda del passadís d'enmig. Darrera els bancs i a la resta del local, files de cadires de bova que, de sis en sis o de set en set, estaven afegides per darrera amb dues o tres barres i clavades ben fort amb tatxetes llargues.

L'ambient que es respirava dins el cinema, com hem dit, era ajudat a crear-lo per nosaltres mateixos durant tota la setmana anterior a l'espectacle.

Habitualment es projectava el capítol corresponent a una sèrie que solia durar set o vuit setmanes, almanco.

La pissarra que posaven a Ca n'Aloi, escrita amb guix, resava així:

Domingo tarde a las 3½ y noche a las 8½
5o Capítulo de la serie
EL AS DE ESPADAS
en seis partes
EL FANTASMA DE LOUVRE
EN OCHO PARTES
Cómica en dos partes por
LA PANDILLA

No tenc record com feien les pissarres a Can Sampol, però no faltava mai mencionar el número de parts de cada pel·lícula i la inevitable còmica final.

A l'acabament de cada part mitjançant un avís anticipat del timbre instal·lat a la sala, es tallava la projecció; s'encenien els llums de la sala, es canviava el rodet de la pel·lícula i tornava a sonar el timbre per a començar l'altra part. Mentrestant trull i renou: Un "show"! Això, com és natural, fins a la fi del programa.

No hi ha que dir el renou, els crits i els siulos que inundaven el local quan la part s'acabava en el moment més interessant de l'acció.

Molt abans d'obrir el local del cinema per a la consegüent sessió del diumenge horabaixa, davant els cinemes de Can Sampol o Ca n'Aloi bullia de gent jove i bastants de grans, esperant per comprar l'entrada. S'obria el local mitja hora abans de la projecció. Res de coes. Imperava la llei del més fort per entrar els primers; i no era raro veure'n uns quants que pujaven al local plorant, ja que si volies entrar amb la primera ona, tenia el seu risc.

L'entrada dels nins valia 6 cèntims (0'15 ptes.) i la dels majors, 12 cèntims (0'30 ptes.).

Dins el local, tota aquella patulea ens col·locàvem davant de tot, en els bancs. Podríem haver estat més còmodes a les cadires de bova, però no tots junts, acaramullats i amb el nas a dos dits de la pantalla.

Miquel Martorell Arbona

Intervenció del PSM en el debat sobre política urbanística del plenari del mes de Juny de 1989

Fa un mes, al no ser inclosa a l'ordre del dia de la sessió ordinària una moció sobre política urbanística presentada pel PSOE i pel PSM, en una roda informativa férem denúncia pública de dues obres en concret pels següents motius:

1.- Per la gravetat de les obres.

Les dues són obres de nova planta. Una d'elles, la de Son Moia, en zona forestal protegida, i l'altra, la de Son Miró, perquè està en perill de convertir-se en una urbanització encoberta que, a part de no tributar com a tal, a la llarga podrà exigir a l'Ajuntament les dotacions de serveis urbanístics amb el corresponent cost econòmic pel municipi que no n'hauria tret cap contrapartida. Una altra obra que ara hem d'incloure és aquella torre dels Son Mirons, que es veu fàcilment des de la carretera de Porreres, al parèixer sense llicència i una prova de mal gust que destroua el paisatge.

2.- Perquè cap dels promotors és de Montuïri. Creim que als montuïrers els hem de donar una oportunitat de regularitzar la seva situació, encara que qualsevol cas no mereixi la nostra generositat.

3.- En tercer lloc, per la implicació directa del batle com a constructor. Com a batle ha atemptat contra l'article 190 de la Llei del Sòl, l'article 34.1 del Reglament de Disciplina Urbanística i les normes subsidiàries de l'Ajuntament de Montuïri, amb els agravants que marca l'article 226.2 de la Llei del Sòl.

Com a constructor ha enganyat l'Ajuntament amb una sol·licitud de llicència que falseja la realitat.

EL BATLE INFRINGEIX LES LLEIS

És, per tant, doblement responsable segons l'article 57.1 del Reglament de Disciplina Urbanística, com a empresari de les obres i com a membre de la Corporació que atorga el permís. I el mateix Reglament, a l'article 55.1 diu que són agravants de responsabilitat:

1.- Haver-se valgut de càrrec públic.

2.- Haver-ho comès alterant els supòsits que legitimaven l'actuació (falsejament a la sol·licitud de llicència).

3.- La reiteració o reincidència (tres casos coneguts).

Afegirem un quart agravant: ésser membre de la Comissió Provincial d'Urbanisme.

Tot això evidentment suposa una responsabilitat gravíssima que, si emprenem accions per la via penal, no podem preveure quines repercussions tendran. Només suposem el cas que el jut-

ge sentenciàs que hi ha hagut prevaricació, és a dir, utilització del càrrec públic per concedir favors o treure beneficis, en aquest cas, com a mínim, hi hauria inhabilitació per exercir el càrrec públic de batle o regidor.

I això fa pensar que ens trobam davant un cas de inconsciència total, o el que és més greu, amb una demostració de barra com mai havíem vist. Perquè ens consta que a l'obra de Son Moia t'han demanat per fer-la totalment legal i tu t'hi has negat. ¿Per quins motius? I també sabem que dos montuïrers t'hagueren d'insistir i afençar per obtenir llicència perquè tú, el batle, els deies que no era necessari. ¿I qui ets tu per autoritzar construccions il·legals o regalar els duros que val una llicència? ¿O t'hem de dir que els doblers que regales no són teus, que són de tot el poble?

Però posats a cercar motius que justifiquin la teva actuació, anem a veure els possibles beneficis que això duria a Montuïri. ¿Deixa beneficis la petita urbanització que ja tenim als Son Mirons, la meitat de les obres il·legals i sense llicència, fetes per empreses de fora Montuïri, a excepció de la del batle?

¿És que la construcció està en crisi a Montuïri? Si per trobar un mestre que ens faci obra ens hi hem d'apuntar un any abans. ¿És que tu no tens feina, Joan? I a Algaida has d'entregar una obra a l'Ajuntament i fa mesos que esperen. ¿Per què empresaris que abans acusaven al PSM de no deixar-los edificar i provocar la crisi a Montuïri, ara fan les seves obres amb empreses de fora poble?

EL QUE ABANS ERA CONSIDERAT DOLENT, ARA ENS FAN CREURE QUE ÉS BO

Ja està bé d'utilitzar la crisi de llocs de feina per encobrir il·legalitats. Ja està bé del fariseisme d'acusar el PSM quan estava al poder de dur "roters" a Montuïri dient que eren portadors de vici i ara fer-los les obres il·legals i aquell suposat vici de fer-los tornar riquesa.

Ja està bé de parlar de crear llocs de feina sense fer res, quan l'únic intent seriós que hi ha hagut els darrers anys de crear feina, i pel sector on hi ha més atur, el de la dona, que fou la Cooperativa Artesanal, i perquè va tenir el suport del PSM i de l'Ajuntament, un sector de la dreta la va atacar despietadament desmoralitzant les promotores que hagueren de tancar.

Ja està bé, Ramonell, d'espargir

aquesta moralitat mercantil pel poble segons la qual la llei es pot burlar si és per obtenir un benefici econòmic. ¿Quin exemple els donarem als joves de Montuïri si aprenen a burlar les lleis per fer-se rics? ¿I tu els dius als nostres joves quines lleis són bones i altres dolentes? ¿Els diras tu, com a batle, que tu pots burlar les lleis per guanyar doblers, però que ells han de fer bondat? ¿O els diràs que tot val si és per obtenir riquesa o poder? Si és així, si tot val per fer-nos rics, comencem per no pagar els impostos municipals, per exemple.

¿QUI ÉS RESPONSABLE DE LA CRISI ECONÒMICA?

I si és veritat que les lleis són les culpables que a Montuïri hi hagi crisi, canviau-les. Teniu majoria a l'Ajuntament, al Consell Insular, al Govern de la Comunitat Autònoma i al Parlament. Feis lleis noves que dinamitzin l'economia de la nostra comarca. Feis lleis que ajudin a crear llocs de feina. ¿O és que us convé més utilitzar el poder per concedir favors i prebendes?

Finalment ens volíem referir a les Normes Subsidiàries de Montuïri. El tenir aquestes Normes ha suposat un procés llarg. S'ha de dir que valen uns quants milions de pessetes, pagades pel Consell Insular. Perquè les Normes Subsidiàries suposaven dissenyar el Montuïri d'avui i de demà, es varen consensuar. Pòdeu veure que les successives aprovacions sempre es feren per unanimitat. És més, sempre que ens reuníem amb l'equip redactor per resoldre problemes es convocava Joan Verger com a Vice-President del Consell per consensuar-ho. Fruit d'aquest consens que durà més de cinc anys implicant dues corporacions, sortiren unes Normes que, segons els tècnics, són de les més permissives de Mallorca, però unes Normes de tots els montuïrers.

I ara arribes tu, Joan Ramonell, home de "seny i de coneixement", i ens dius amb la teva actitud, que els milions que el Consell Insular va pagar són inútils, que les hores que passarem per fer unes Normes tan bé com poguérem, no serviren per res, i que l'acord de tots els regidors i de tots els partits polítics, va en contra dels interessos del poble.

ANTICS PROJECTES ES POSEN EN PERILL

I En Joan Ramonell, mestre d'obres
(Continua a la pàgina següent)

Honorat Ribas Manera, "Pofanc"

Honorat Ribas Manera, "Pofanc", nascut dins el si d'una família temerosa de Déu, del tronc de la qual ja havien sorgit nombroses vocacions religioses, i encara continua, des de petit ja se li va destriar la seva vocació sacerdotal.

Va veure la claror del món el 4 de setembre de 1895 i als 12 anys feu l'examen d'ingrés al Seminari on als 15 hi entrà com alumne intern. De tot d'una ja se'l veié aplicat i intel·ligent —per Montuiri quasi mai s'aturava a jugar amb els nins de la seva edat— i prest guanyaria beca per estudiar a la Sapiència. A la vila, quan hi venia, ja entrat en anys, se'l coneixia pel "Canonge Pofanc".

A l'octubre de 1919 fou ordenat sacerdot. Seguidament cantà missa nova a la nostra església parroquial i immediatament se'l nomenà vicari de S'Ar-racó, després de Sant Llorenç i al poc temps de Búger. I des d'aquí, a l'octubre de 1923, partí cap a Roma per continuar allà els estudis.

Amb les màximes qualificacions, en dos anys obtingué el doctorat en dret canònic i després en sagrada teologia.

I per Nadal de 1925 ja tornava ésser a Mallorca, però el bisbe Llompart veient la necessitat d'una ferma ajuda per al Rector Rubí —com saben els nostres lectors, Rector de Manacor— l'envià tot d'una allà per ajudar a les tasques del seu vell oncle i suplir-lo quan aquest estigués impossibilitat.



Però a Manacor no hi va romandre ni tres anys, ja que a finals de 1928, després haver participat en un concurs de mèrits, fou nomenat capellà de número de l'Església Espanyola de Roma (nomenament firmat pel General Primo de Rivera). Pel setembre de 1934 el nomenaren rector en propietat d'aquella Església, si bé, durant aquests sis anys de capellania pogué estudiar: es va matricular en ambdós drets i obtingué el doctorat (1931) en dret civil i romà.

L'any 1935 el Papa Pius XI li firmà el títol de "Cambrer Secret Supernumerari" i més envant Pius XII el nomenà Prelat Domèstic de S.S. (1940).

Continuà a Roma cinc anys més exercint de rector de l'Església Nacio-

nal d'Espanya, càrrec que li féu guanyar nombroses amistats, ja que allà hi confluïen les autoritats espanyoles (civils i eclesiàstiques) quan es desplaçaven a la Ciutat Eterna.

El 14 de juny de 1944 prengué possessori de Canonge Ardiaca de la seu metropolitana de València. A més fou visitador general de totes les religioses de vida activa d'aquell arquebisbat. Però no sols exercí aquests càrrecs, sinó molts d'altres. Durant quasi 12 anys fou Pro-Vicari General, visitador de distintes congregacions, catedràtic de dret canònic i de dret públic eclesiàstic del seminari de València, jutge del procés de beatificació de Santa Teresa Jornets, exercí molts de treballs de tipus pastoral, com predicacions a la catedral de València i altres esglésies, intervencions oficials en representació de l'arquebisbe, i moltes altres tasques que no ens és possible ressenyar.

A l'abril de 1962, després de 18 anys d'estada a la ciutat del Túria, a punt de complir els 67, es va retirar a Montuiri, si bé els últims anys de vida activa se'l va veure molt per la vila: la terra on va néixer i els seus íntims familiars l'atreïen aquests darrers temps. Habitualment se'l veia per l'església presidint sobretot les grans festes o inauguracions, ja que la seva dignitat eclesiàstica —Prelat amb categoria de monsenyor— i els ornaments vermells corresponents al càrrec, feien que destacàs, donant així més solemnitat a les funcions religioses. Ell fou qui efectuà la benedicció de l'actual casa de la vila (gener 1968).

El 15 de desembre de 1968, als 73 anys d'edat, li arribà el dia de la seva anada definitiva cap al Pare: moria a la seva vila natal. Al funeral i exèquies hi assistí el bisbe de Mallorca, molts de capellans, amics i coneguts, la coral i la banda de música no hi mancaren... ens deixava un eminent montuiri, feel continuador, per altra part, d'una família d'il·lustres sacerdots que per espai de més de 200 anys roman ininterrompuda.

On fou ca seva, a Montuiri, es conserva encara, en molt bon estat, una extensa i valuosa biblioteca, resultat de la seva permanent afició cultural.

Onofre Arbona

Intervenció del PSM en el debat sobre política...

(Ve de la pàgina anterior)

i batle, o batle i mestre d'obres, diu que les aceres són per fer-hi escalons, que els pinars són per fer-hi xalets, que els camins de sempre es poden tancar amb cadenes, o que a una avinguda dissenyada, no precisament per l'esquerra, a la zona ajardinada s'hi pot edificar el que vulguin els veïns. ¿Què et pareix que diria Joan el batle que amb il·lusió va projectar l'Avinguda d'Es Dau, que sobre els papers va dissenyar un carrer ample amb arbres i jardins? ¿Què et pareix que diria l'amo En Joan "Porrerenc" si avui veiés el que s'està fent amb la seva obra?

És trist arribar a aquests extems, però creim que hem estat massa tolerants amb tu. Te n'has volgut riure

de la Corporació i del poble i encara tens la cara d'acusar-nos als diaris de fer política bruta, quan a qualsevol altre poble de Mallorca ja t'haurien duit als tribunals. Política bruta, és acusar al PSOE i al PSM d'haver de tomar una obra quan ens abstinguérem en la votació. Política bruta és posar-me els teus homes en contra dient-los que els he acusats de cobrar hores extraordinàries en una intervenció per ràdio que mai vaig fer.

Avui et donam la darrera oportunitat, després d'aquest debat farem unes propostes i de la teva actitud i dels acords finals que prenguem dependrà la nostra actuació en el futur.

Montuiri, 30 de juny de 1989.

GRUP MUNICIPAL DEL PSM

EL COLOMER DELS COSINS VERGER CAMPÍO DE BALEARS JUVENIL

El colomer dels "Cosins Verger" ha estat campió de Balears a la categoria juvenil de coloms missatgers a la temporada 88-89. També es varen proclamar subcampions de velocitat de Mallorca i tercers de Balears de l'amollada de Logronyo.

Cal remarcar l'èxit obtingut pel colom "Na Ribot", propietat dels Verger (Tomeu Verger Rossinyol i Joan Verger Bennàsser) que ha guanyat ja cinc "ei-visses", tres "alacants", un "Cabeza de Buey" (Badajoz), un "Puertollano" (Badajoz) i un "Logronyo". D'aquest darrer lloc amollaren vuit-cents coloms de les Balears i només n'arribaren quatre.

Per altra part, Tomeu Amengual va quedar quart de Balears a la prova des de Logronyo i tercer de Balears de fons.

L'ESTAT DE COMPTES DE 'SA FIRA' EN PUNT MORT

"Ha passat més de mig any i encara esper la resposta; a l'instant, no sé que hauré de pensar", digué Pere Sampol del PSM al batle de la vila durant el darrer ple referint-se a moratoria en la liquidació de l'estat de comptes de "Sa Fira" celebrada el primer diumenge de desembre de l'any passat.

Segons sembla, des del 24 de desembre aquest regidor ve demanant els ingressos, despeses, participants, proves i moltes altres dades d'actes del programa, sense que fins ara hagi obtingut la resposta desitjada.

INSPECCIÓ DE LA COMISSIÓ INSTRUCTORA D'OBRES

La recentment constituïda Comissió Instructora d'Obres de l'Ajuntament va detectar la presència d'una proliferació d'edificacions de tal manera que converteixen Son Miró en una espècie d'urbanització. Allà es pogueren comptar quinze vivendes a més de comprovar la construcció d'una nova edificació d'uns 200 m2. i tres plantes (la legislació de zona rústica permet dues plantes) a la zona de S'Almudaina.

Aquest primer dia d'inspecció ocular

"Na
Ribot",
una
peça
fora
de sèrie
valorada
en més
de cent
mil
pessetes.



d'obres a Son Miró i Son Moia, s'acordà: elegir a Gabriel Miralles Pizà (PSOE) com a president de la Comissió; instar a la Comissió de Govern de l'Ajuntament que aturi aquestes obres i ho notifiqui al seu promotor, constructor i director; instar a la Comissió de Govern que sol·liciti dels interessats la documentació per legalitzar les obres i sol·licitar dels tècnics els informes corresponents a fi d'avaluar la possible infracció.

També es va observar l'obertura d'un nou camí a Son Miró, el qual condueix a la construcció de Josep Sowinski (obra objecte de l'expedient), i es detectà la torre de quatre pisos i que serveix com a depòsit d'aigua.

DOS DITS DE SENY

Durant aquests mesos d'estiu, la gent sol tenir més contacte amb la mar i amb la natura. Però per desgràcia també és una ocasió de poder comprovar que Mallorca es va degradant d'un any a l'altre.

Moltes zones del litoral estan encimentades al màxim. Redols abans paradisiacs han desaparegut, víctimes d'una febre constructora incontrolada, que ha

anat talant els arbres i fent saltar les roques per plantar-hi caixons de ciment i ports esportius.

L'únic criteri que s'ha tengut en compte ha estat l'especulació i el guany immediat, i s'ha anat ofegant a poc a poc la gallina dels ous d'or. El turisme ha anat degenerant de cada vegada més, i els mallorquins hem anat perdent el control i la propietat de tot allò que abans era nostre.

Ara que les voreres de mar ja estan destrossades i els hotels mig buits, sembla que els ulls dels especuladors i de certs polítics es giren cap a l'interior, on encara hi ha lloc per seguir fent disbarats contra l'ecologia, la història, la cultura autòctona i el sentit comú. Sembla com si el futur de Mallorca no tengués altra sortida que convertir les finques de fora vila en hotels i restaurants de luxe, camps de golf o complexes d'interès social.

D'aquest pas, aviat tendrem "la seu plena d'ous", o Mallorca plena de ciment. ¿I després, què?

Abans de posar una palada més, caldria "pensar-hi dues vegades", no sia cosa que ens passi allò que diu el refrany: "Quan es seny és vengut, es bé ja és perdut".

ELS EQUIPS DE FUTBOL DE TOTES LES CATEGORIES ES PREPAREN PER A LA PRÒXIMA TEMPORADA

El mes de juliol no ha estat prolífic en notícies. Les més destacades, la preparació del Torneig de Sa Llum i de la temporada 89-90.

Podem informar que l'equip de I Preferent tindrà Llorenç Amengual com entrenador i que és baixa el bon porter Toni Abrines, que ha fitxat pel Porto Cristo, nou a III Divisió. El diumenge 23 de juliol es va fer la presentació dels de preferent i juvenils.

Quant als juvenils, Francesc Sitjar serà el seu preparador. La plantilla estarà formada per una vintena de jugadors. Sembla que enguany aniran junts amb l'equip de preferent, especialment a l'hora dels entrenaments.

Els qui també tendran nous entrenadors són els infantils. S'encarregaran d'ells Gabriel Matas, Cristòfol Ors i Tomeu Mayol "Llobet".

Macià Miralles i Joan Barceló continuaran al cap dels alevins.

Finalment Benet Campins i Tomeu Verger entrenaran els benjamins.

PLANTILLA DEL MONTUÏRI

La plantilla del Montuïri de I Preferent estarà constituïda pels següents jugadors:



Foto del Montuïri de la temporada 87-88 on si veu Toni Capellà, el qual torna a l'equip després d'haver jugat l'any passat a Algaida

Porters: Jaume Pocoví i Fernando Ruiz (Algaida). **Defenses:** Joan Barceló, Macià Miralles, Toni Capellà (Algaida), Gaspar Mas, Alberto Pérez, Gabriel Matas, Tomeu Verger (juvenil) i Josep Sansó (juvenil). **Centrecampistes:** Txetxu Delgado, Dany Varela (Sta. Ponça i Soledad), Miquel Sánchez (juvenil), Josep Mestre, Benet Campins i Gregori Higuera (Soledad). **Atacants:** Carles Marcén, Juanjo Estrades, Gaby Sampol, Rafel Miralles, Angel Prado i Joan Verger.

El pròxim mes oferirem les plantilles dels equips de futbol base: Juvenils, infantils, alevins i benjamins.

TORNEIG D'ESTIU DE FUTBOL - SALA

L'habitual "Troneig de Futbol-Sala" que aquests darrers anys es ve disputant a la pista d'Es Dau, enguany també ha causat nombrosa expectació i hi acudeix molta gent.

Hi participen dotze equips de la vila i de pobles de la comarca. Comencen a les nou del vespre i se celebren tres partits cada dijous i divendres, a més d'alguns en dilluns i dimarts.

Aquesta competició fa que públic de totes les edats, especialment jove, es congregui les nits caloroses d'estiu en Es Dau a fi de passar una estona contemplant la pràctica d'aquest esport tan popular a Montuïri, i al mateix temps reunir-se amb els amics a prendre la fresca.

Va començar dia 22 de juny i acabarà el 18 d'agost. Els equips participants són aquests: Restaurant Tropical de Lluçmajor, Agència Primtours, Restaurant Ses Canyes, Can Pieres A, Ca Na Poeta, Construccions Ramonell, Fassers de Plaça, Sa Nostra, Empinats de Pina, Can Xim de Campos, Can Pieres B i Randa.

X Setmana Poliesportiva Sant Bartomeu - 89

PATROCINA: Ajuntament de Montuïri - **ORGANITZA:** Patronat Municipal d'Esports

Dilluns, 28 d'agost

- A les 19: Futbol Sala - Cicle Inicial Campos - Montuïri
- A les 20: Futbol cinc benjamí: La Salle Montuïri.
- A les 21: Futbol cinc benjamí: San Cayetano - CIDE.

Dimarts, 29 d'agost

- A les 19:30: Bàsquet infantil femení: Montuïri - Pollença.
- A les 21: Bàsquet cadet femení: Montuïri - Consolació.

Dimecres, 30 agost

- A les 19: Futbol cinc At. San Cayetano - Montuïri.
- A les 20: Futbol cinc benjamí: San Cayetano - Montuïri.
- A les 21: Futbol cinc benjamí: CIDE La Salle.

Dijous, 31 d'agost

- A les 19:30: Bàsquet infantil femení: Montuïri - Jovent.
- A les 21: Bàsquet cadet femení: Montuïri - Jovent.

Divendres, 1 de setembre

- A les 18: Futbol Sala Cicle Inicial: Petra - Montuïri.
- A les 19: Futbol Sala benjamí: Petra - Montuïri.
- A les 20: Futbol cinc benjamí: Montuïri - CIDE.
- A les 21: Futbol cinc benjamí: San Cayetano - La Salle.

TENIS, PING-PONG I ESCACS

Del dilluns dia 28 d'agost al dissabte 2 de setembre, torneigs infantils de tenis, ping-pong i escacs.

XVII Torneig de Sa Llum

DEL 6 AL 20 D'AGOST DE 1989

LA INAUGURACIÓ DEL TORNEIG
COINCIDIRÀ AMB LA DELS

NOUS VESTUARIS

Els més destacats equips de futbol base de l'illa novament es tornaran congregant en "Es Revolt" per disputar el XVII Torneig de Sa Llum.

La inauguració es farà el primer diumenge d'agost, dia 6, i coincidirà també amb la dels nous vestuaris, recentment acabats.

El torneig durarà quinze dies, finalitzant, per tant, el diumenge dia 20. Intervendran un total de 30 equips dividits en set diferents grups, els quals, disputaran també un total de 30 partits.

La distribució dels equips participants és aquesta:

BENJAMINS: Montuiri, Sta. Maria, Porreres i Porto Cristo.

ALEVINS, Grup B: Montuiri, Sta. Maria, Porreres i Algaida.

ALEVINS, Grup A: CIDE, La Salle, San Cayetano i At.Baleares.

INFANTILS, Grup B: Montuiri, Espanya, Porto Cristo i Algaida.

INFANTILS, Grup A: CIDE, La Salle, S. Cayetano, S. Francisco, Olímpic i At. Baleares.

JUVENILS, Grup B: Montuiri, Espanya, Porreres i Algaida.

JUVENILS, Grup A: CIDE, La Salle, S. Cayetano i At. Baleares.

CALENDARI

Diumenge, 6

20'30 Inauguració
22 Sa Salle - At.Baleares Juvenil A

Dilluns, 7

19'15 Sta.Maria - Montuiri Benjamí
20'30 Algaida - Sta.Maria Aleví B
22 La Salle - S.Francisco Infantil A

Dimarts, 8

20'30 CIDE - At.Baleares Aleví A
22 At.Baleares - Olímpic Infantil A

Dimecres, 9

20'30 S.Cayetano - La Salle Aleví A
22 Montuiri - Algaida Juvenil B

Dijous, 10

20'30 Porreres - Pto.Cristo Benjamí
22 Espanya - Porreres Juvenil B

Divendres, 11

20'30 Pto. Cristo - Algaida Infantil B
22 Montuiri - Porreres Aleví B

Dilluns, 14

20'30 Montuiri - Espanya Infantil B
22 S.Cayetano - La Salle Infantil A

Dimarts, 15					
20'30	CIDE - At.Baleares	Infantil A	20'30	Tercer i quart lloc	Infantil A
22	CIDE - S. Cayetano	Juvenil A	22	Final	Juvenil B
Dimecres, 16					
20'30	Tercer i quart lloc	Aleví B	19	Final	Aleví B
22	Tercer i quart lloc	Juvenil B	20	Final	Infantil B
			21'30	Final	Infantil A
Dijous, 17					
19'30	Tercer i quart lloc	Aleví A			
20'30	Tercer i quart lloc	Infantil B	19	Final	Benjamí
22	Tercer i quart lloc	Juvenil A	20	Final	Aleví A
			21'30	Final	Juvenil A
Divendres, 18					
19'30	Tercer i quart lloc	Benjamí			

(Seguidament, entrega de trofeus)



CORREDURIA DE SEGUROS

GOMILA S.A.

SEGUROS
A PRECIOS REDUCIDOS

MONTUÍRI: Jaume II, 4 Tel. 64 60 43
PALMA: Pasaje Sta. Catalina de Siena, 2, Entlo. 2 C Tel. 72 27 36
MANACOR: Pl. Ramón Llull, 22 Tel. 55 13 56

PRECIOS SELECCION CONDUCTORES

MAYO 89

MARCA:

S.S.O-R-C-R-D-OCUP.

Citroen AX TRE	24.907
Citroen BX 16 TRS.	28.967
Citroen BX 19 GT.	28.967
Citroen Visa Challenger.	22.783
Fiat 1.100	22.783
Fiat Regata 1.300 Especial.	24.907
Fiat Uno 45	22.783
Fiat Uno 70 SL 5 p.	24.907
Ford Escort CL 1.400	24.907
Ford Escort GL 1.600	28.967
Ford Fiesta Ghia 1.100.	22.783
Ford Fiesta Trip 1.600 Diesel.	28.967
Opel Corsa 1.300 SR	24.907
Opel Kadett 1.300 City.	24.907
Opel Kadett 1.600 SR	28.967
Peugeot 205 GR.	24.907
Peugeot 205 GT.	28.967
Peugeot 309 GL Profil.	24.907
Peugeot 405 GR.	28.967
Renault 11 GTS	24.907
Renault 11 GTX	28.967
Renault 19 GTX	28.967
Renault 21 GTS	28.967
Renault 5 TL	22.783
Renault 5 TX	24.907

CAMIONES Tara y Cargas - Transp. Propios

de 4 a 6 T.	80.750	de 7 a 9 T.	85.583
de 10 a 14 T.	89.623	de 15 a 19 T.	94.287
de 20 a 24 T.	100.792	de 25 a 34 T.	113.778

CICLOMOTORES:

hasta 49 c.c. 10.119

MOTOCICLETAS:

hasta 75 c.c.	14.724	de 75 a 150 c.c.	15.654
de 150 a 300 c.c.	17.107	de 350 a 500 c.c.	24.076
de 500 a 750 c.c.	33.276	de 750 c.c.	41.007

TRACTORES:

Cualquier marca con remolque 7.187

AUTOMOVILES: Tienen que ser de uso particular.- Mayores de 23 años casados ó de 25 solteros.- Experiencia de conducción superior a 4 años.- No haber tenido ningún siniestro culpable en el último año.

DEMOGRAFIA**DEFUNCIONS**

Dia 8 de Juliol: Maria Homar Miralles, de 79 anys, fadrina. "Tomàtiga".

MATRIMONIS

Dia 1 de Juliol: Amador Bauzá Servera amb Margalida Sansó Ribas.

Dia 22 de Juliol: Gabriel Matas Alcover amb Catalina Llompart Fullana.

CUINAR EN CASA**ESCALDUMS DE POLLASTRE**

Enfarinar les tallades i fregir-les.
Sofregir ceba i tomàtiga.

Posar-ho dins una greixonera amb aigua, llorer, dues cabeces d'alls, moradux i un tassonet de vi sec.

Quan estigui cuit, posar-hi les patates frites.

Recepta de

Sebastiana Servera Nicolau, "Calusa"

Poema**A L'ALFABAGUERA**

Jo t'estim, alfabaguera
gentil planta riolera,
estufada i finestrera
com un jove cor fadrí,
plena d'olor volandera
que refresca i refrigera
amb perfums de primavera,
amb frescors de serení.

Llorenç Riber

ESPORTS**B À S Q U E T**

Dos equips participaran en els campionats: les cadets i les infantils.

Les primeres seran preparades per Toni Gomila i les segones per Biel Miralles.

Es molt possible que no hi hagi equip de mini-bàsquet femení (nines de quart, cinquè i sisè) per manca d'entrenador.

PLUVIOMETRE

Pluja del mes de Juliol de 1989

Dia 12 75'60 litres per m2.
(Fou del dia més ploré de l'any, fins ara)

Gloses**EL DIA DE SANTA ISABEL (4 juliol)**

Isabels, no és res estrany
saludar-vos amb aquesta:
que molts d'anys pogueu fer festa
amb sa salut tan xalesta
com veig que teniu enguany.

A LES MARGALIDES (20 Juliol)

Margalides que feis festa,
que molts d'anys en pogueu fer;
Déu vos 'judi si convé,
i vos conservi sa testa,
es cos i tota la resta
perquè tot funcioni bé.

Miquel Massanet "Parri"

25 anys enrera

Agost de 1964

TOUS, SUBCAMPION D'ESPANYA

En el Campionat d'Espanya de ciclisme de muntanya, disputat el 9 d'Agost de 1964 a la Península, Antoni Tous obtingué el segon lloc; i l'altre montuïrer, Gabriel Mas, el quart. I el Juliol anterior, Antoni Tous, ja en la volta al "Porvenir" (França), va ocupar el quintè lloc de la classificació general.

LA BANDA ESTRENA UNIFORMES

A les festes de Sant Bartomeu d'aquest any, els músics de la Banda de Montuïri estrenaren gojosos els seus uniformes, fet que va despertar molta curiositat i fou complidament alabat.

JOCs DE PARAULES

Passi i no s'arrisqui;
cerqui que no se li osqui;
si té basca, cerqui qui li refresqui;
que no es trenqui la closca
quan rellisqui,
i qui li piqui, que s'ho rasqui.

Dit i Fet.
CRÈDIT RÀPID

"CRÈDIT RÀPID" es el crédito instantáneo de BANCA MARCH, que le permitirá realizar sus compras al contado. Obtiene hasta UN MILLON de Ptas. instantáneamente y cifras superiores en un máximo de 48 horas. Desde 3 a 60 meses de plazo.



BANCA MARCH

Información en cualquiera de las oficinas de Banca March o en los establecimientos donde se otorga el crédito.

"CRÈDIT RÀPID"

BANCA MARCH

Desitja unes bones festes
patronals a tots els
montuïrers.

**Per una
Mallorca
digna**

**PROU
D'URBANITZACIONS!**



**15 ANYS
LLUITANT
PEL MEDI
AMBIENT**

Sant Bartomeu: actes programats per la parròquia

A una altre lloc d'aquest número de BONA PAU podreu trobar la relació completa dels actes programats per a les festes patronals d'enguany. Com sempre, n'hi ha per a tots els gusts. Ens limitam a recordar aquí els que organitza la parròquia i als quals vos convidam a participar:

- El dilluns dia 21, a les 9 del vespre, celebració comunitària de la penitència, com a preparació per a les festes.

- El dimecres dia 23, també a les 9 del vespre, tradicionals Completes de la vigília.

- El dijous dia 24, a les 11'30, ofici solemne de la festa de Sant Bartomeu. Predicarà l'homilia mossèn Bartomeu Ramis, Rector de Petra.

- En el transcurs de les festes, i en els moments adequats i disponibles, es durà la comunió als malalts i persones impedides que ho demanin o que estan incloses a la llista dels "primers divendres".

EXPOSICIONS

També dins el programa de festes, la parròquia ha obert els seus locals a dues exposicions que poden servir de mostra a la seva aportació a la promoció del nostre poble en els aspectes artísticocultural i pastoral. Ambdues inauguracions tindran lloc el diumenge dia 20 d'agost:

- a les 21'30: Quadres a l'oli de Pere Orpí, a la cantonada de la Sala Marina (locals destinats a la catequesi parroquial, vora els estudis de Ràdio Murta).

- a les 22: Exposició itinerant amb ocasió del X aniversari a Mallorca del Moviment de Joves Cristians de Pobles (MJCP), als baixos de la Sala Mariana (entrada pel carrer Vanrell).

CAMPANYA D'ESTIU

L'estiu suposa sempre un canvi de vida i d'ambient. Qui ho ha sabut entendre millor enguany, ha estat el rector solidari Andreu Genovart, que durant tot el mes de juliol ha estat de "visita pastoral" per terres del Perú. Esperam que a través de les antenes de Ràdio Murta, de les homilies dominicals i de les seves col·laboracions a BONA PAU ens donarà a conèixer els aspectes positius i negatius d'un viatge tan complex i enriquidor.



El rector Pere Orpí, en canvi, enguany no ha tengut oportunitat de "passar el bassot" i ha romàs a Mallorca. Això sí: fent sortides de dos o tres dies amb petits grups d'al·lots i adolescents.

Però l'estiu també és temps de fer plans de cara a l'hivern. Donada la bona experiència d'aquest curs passat, les tres parròquies solidàries tomaren presentar el seu programa d'activitats pastorals per al curs 1989-90. Aquesta vegada, a més dels capellans, hi intervendran alguns representants dels consells parroquials.

"LA BONA NOVA" AL CARRER

Després d'una sèrie d'anys de preparació, a la fi s'ha publicat "La Bona Nova", una traducció dels quatre Evangelis feta en mallorquí popular, en la qual ha treballat un equip de capellans, entre ells els nostres rectors solidaris Pere Orpí i Bartomeu Tauler.

El llibre té més de 300 pàgines i una presentació molt agradable i atractiva. Gràcies a l'ajuda econòmica d'un donant anònim, es podrà adquirir a la rectoria al baratíssim preu de 350 pessetes.

"TOTS ELS AVANTPASSATS HAN FET POBLE" DEL SERMÓ DE MN. JOSEP ESTELRICH PER S. BARTOMEU DE L'ANY PASSAT

La vertadera història de Montuïri la formen tots els vostres avantpassats, sense excloure'n ni un, des d'aquells que construïren la primera casa damunt aquest pujol, seguint pels qui traçaren carrers i places, aixecaren vivendes i torres de molí, tragueren garrigues i obriren camins per fora vila, construïren parets i marges, cavaren pous i muntaren sínies, sembraren garrovers i figueres, vinyes i ametlers.

Montuïri són les llargues generacions de conradors i picapedrers, fusters i ferrers, amos i missatges, madones i mestresses, metges i manescals, mestres i capellans. Tots ells han fet poble, han fet el que és avui Montuïri.

La festa d'avui significa alegria i satisfacció d'esser part d'aquest poble; el reconeixement i l'acceptació d'una història, d'una cultura, d'un patrimoni col·lectiu, heretat dels avantpassats; l'acció de gràcies a Déu per les ventures del temps passats i per les realitats del present; i també la voluntat i el compromís de participar personalment a l'engrandiment i la prosperitat de Montuïri.

Montuïri sou tots vosaltres, tots els montuïrers, des de la persona més qualificada fins a la més ignorada. I Montuïri serà allò que entre tots aneu forjant. Treballant cada u en el seu redol, fent ca seva, fa també poble.

Josep Estelrich